

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för utbildningsvetenskap

2UVÄ03 UVK-kurs: Utveckling och lärande för ämneslärare -
inriktning mot arbete i årskurs 7-9, 7,5 högskolepoäng

Development and Learning for Secondary Teachers, 7.5 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd 2012-11-05

Senast reviderad 2013-12-11 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Fastställande instans
ändrad

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2014

Förkunskaper

Ämnesstudier inom ämneslärarprogrammet omfattande 1–30 hp samt 31–60 hp eller
motsvarande.

Mål

Kursen syftar till att utveckla kunskap om och ett reflekterande förhållningssätt till
ungdomars lärande och utveckling, samt att utveckla en grundläggande didaktisk
kompetens för yrkesutövning i grundskolans årskurs 7-9.

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- redogöra för och jämföra olika teorier om utveckling och lärande samt diskutera pedagogiska konsekvenser av dessa
- redogöra för och diskutera hur ungdomars skilda villkor och lärmiljöer kan påverka möjligheterna till lärande
- redogöra för vetenskapliga synsätt på begreppet kunskap, samt diskutera och exemplifiera likheter och skillnader mellan olika kunskapstraditioner och deras konsekvenser för den pedagogiska praktiken
- redogöra för betydelsen av lärarens kommunikativa förmåga som lyssnande, talande och skrivande, samt visa praktisk förmåga att beakta formella krav och språkriktighet
- redogöra för och självständigt värdera, samt tillämpa, forskningsetiska principer i samband med observation av pedagogisk praktik
- utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt och teoretiska perspektiv på lärande självständigt formulera en problemställning för att observera, dokumentera, och analysera lärandeaktiviteter i olika pedagogiska lärmiljöer

Innehåll

Kursen behandlar vetenskapliga teorier, pedagogiska traditioner och praktiker som rör ungdomars utveckling, lärande och kunskap med fokus på grundskolans senare år. Mot bakgrund av de behandlade teorierna relateras den pedagogiska verksamheten till samhällsliga, sociala och organisatoriska förhållanden, samt till ungdomars skilda villkor och behov.

Centralt för blivande lärare är teorier om lärande och hur det kan ske i olika sammanhang. I kursen behandlas ett antal lärandeteorier, såsom behavioristiska, kognitiva samt sociokulturella perspektiv. Vidare behandlas olika vetenskapsteoretiska synsätt på hur kunskap kan uppfattas och definieras, samt vilka implikationer olika synsätt på utveckling, lärande och kunskap har för utformning och genomförande av pedagogisk verksamhet

Innehållet i kursen består även av psykologiska och sociologiska teorier om och perspektiv på ungdomars utveckling. Frågor kring fostran, socialisation och uppväxtvillkor utgör en del av detta innehåll. Samspelet mellan elever och lärare, men även med övrig skolpersonal och vårdnadshavare belyses. Såväl elevens som lärarens perspektiv behandlas.

I kursen diskuteras medier och digitala arenors betydelse för ungdomars identitetsutveckling och meningsskapande. Med utgångspunkt i multimodalitetsbegreppet och olika uttrycksformer som bild, drama, musik och rörelse diskuteras konsekvenser för den pedagogiska praktiken och ungdomars lärande.

Under kursens gång diskuteras dess bärande tema - utveckling, lärande och kunskap i relation till olika perspektiv såsom socialisation, genus, klass och etnicitet.

I samband med fältstudier formuleras en problemställning, vilken ligger till grund för observation av pedagogisk verksamhet, med tonvikt på elevens lärande. Observationerna dokumenteras, analyseras och redovisas skriftligt och muntligt.

Professionsbas och professionell progression

I samband med fältstudier får den studerande utifrån ett åskådarperspektiv inblick i yrkets villkor som ett komplement till kursens behandling av lärarprofessionens uppgifter och villkor. Kursen betonar vikten av ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt där utvecklingen av kunskaper och omdöme syftar till att stärka de studerandes förmåga att reflektera över och handla på adekvata sätt i relation till ungdomars lärande och skolans uppdrag. I kursen ingår moment såsom redovisningar inför och samtal i mindre och större grupper, vilket syftar till att utveckla den studerandes kommunikativa förmåga och säkerhet.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I kursen presenteras vetenskapsteoretiska perspektiv och olika synsätt på vad som utgör vetenskaplig kunskap. Kursen behandlar observation som vetenskaplig metod och i fältstudier får den studerande träna sig att genomföra, bearbeta och redovisa sina iakttagelser. Dessutom behandlas de delar av en forskningsprocess som handlar om att konstruera en problemställning.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, individuella uppgifter och gruppuppgifter samt fältstudier. Ytterligare information om obligatoriska kursmoment återfinns i studiehandledningen.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Den studerandes kunskapsutveckling och lärande kommer till uttryck i skriftlig och muntlig kommunikation och kunskaper, förståelse, färdigheter och förmågor prövas

kontinuerligt utifrån kursens mål.

Examinationer sker genom aktivt deltagande på seminarier och i skriftliga och/eller muntliga tentamen och redovisningar. Närmare specifikation av examinationsformer ges i en studiehandledning. Oavsett examinationsform är det den enskilde studerandes prestationer som bedöms och betygsätts. För betyget godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle (inom ramen för ordinarie terminstid).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Kursen ingår i ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9. Eventuella merkostnader i samband med uppgifter och dylikt bekostas av den enskilde studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Ahl, Helene (2004). *Motivation och vuxnas lärande En kunskapsöversikt och problematisering*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling, (kap 2-3 & 5, ca 60 s) (pdf-fil). ISBN 9185128759.

Dimenäs, Jörgen (red) (2007). *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. Stockholm: Liber, (261 s) (kap 2-3 & 9, ca 40 s). ISBN 9789147084210.

Gustavsson, Bernt (2002). *Vad är kunskap? En diskussion om praktisk och teoretisk kunskap*. Stockholm: Fritzes, (128 s) (pdf-fil). ISBN 9185009199.

Hwang, Philip & Nilsson, Björn (2011). *Utvecklingspsykologi*. Stockholm: Natur och Kultur, (376 s) (kap 1-3, 13-18, ca 170 s). ISBN 9789127130746.

Illeris, Knud (2007). *Lärande*. Lund: Studentlitteratur, (336 s) (urval 225 s). ISBN 9789144017815.

Jenner, Håkan (2004). *Motivation och motivationsarbete i skola och behandling*. Stockholm: Fritzes, (128 s) (kap 1-5, ca 70 s) (pdf-fil). ISBN 9185009199.

Lundgren, P. Ulf, Säljö, Roger & Liberg, Caroline (red) (2010). *Lärande, skola, bildning*. Stockholm: Natur och Kultur, (620 s) (kap 4-6, ca 115 s). ISBN 9789127118003.

Rienecker, Lotte (2003). *Problemformulering*. Malmö: Liber, (59 s). ISBN 9147072644.

Swaan, Abram de (2003). *Mänskliga samhällen*. Lund: Arkiv, (174 s) (kap 5, ca 10 s). ISBN 917924159X. (Tillhandahålls av ansvarig institution).

Thornberg, Robert (2006). *Värdepedagogik i skolans vardag: interaktivt regelarbete mellan lärare och elever*. Linköping: Institutionen för beteendevetenskap, Linköpings universitet Serie: Linköping studies in education and psychology, 1102-7517; 105, (260 s) (kap 3, ca 20 s) (pdf-fil). ISBN 9185497401.

Vestlin, Lena (red) (2009). *Från Wikis till mattefilmer i skolan – om IKT i skolan*. Lärarförbundets förlag, (140 s). ISBN 9789197761529.

Ytterligare texter kan tillkomma i samråd med undervisande lärare.

Referenslitteratur/valbar litteratur

Ask, Sofia (2011). *Hållbara texter. Att skriva för studier och arbetsliv*. Stockholm: Liber, (93 s).

Löfving, Christina (2012). *Digitala verktyg och sociala medier i undervisningen - så skapar vi en relevant skola utifrån Lgr 11*. Stockholm: Liber (192 s). ISBN 9789147100521.

Selander, Staffan & Kress, Gunther (2010). *Design för lärande - ett multimodalt perspektiv*. Stockholm: Norstedts, (173 s). ISBN 9789113022956.

Skolverket (2010). *Praktisk IT och mediekompetens*. Websida med information och material rörande praktisk IT och mediekompetens. www.pim.skolverket.se

Åkerlund, Dan (2008). *Publicistiska arbetsätt i skolan. Webbtidningar, bloggar, wiki, webteve och podradio*. Lund: Studentlitteratur, (220 s). ISBN 9789144017914.